

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο

Τηλ: 2810.224948, Fax: 2810.225616

Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

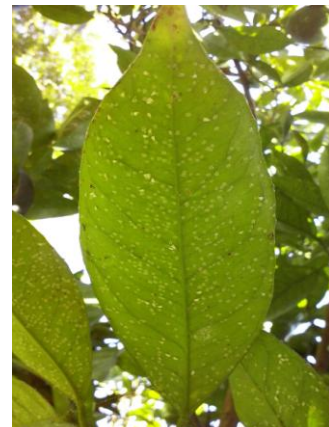
Πληροφορίες: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

Παρατηρήσεις υπαίθρου: Σ. Λούρου, Μ. Ροδιτάκη

Νº 4.

Μύγα Μεσογείου: Οι προσβολές αρχίζουν με την ωρίμαση των καρπών (αποπρασινισμός). Δεξιά καρπός με προσβολή.

Διαλευρώδης: Προσβολή στην κάτω επιφάνεια του φύλλου.

Κοκκοειδή: Κόκκινη ψώρα (αριστερά), Παρλατόρια ή Μαύρη ψώρα (δεξιά).

Eutetranychus orientalis:
Προσβεβλημένα φύλλα λεμονιάς.

**ΜΥΓΑ
ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ:**
(*Ceratitis capitata*)

Διαπιστώσεις:

Μέτρα αντιμετώπισης:

Σύσταση:

ΚΟΚΚΙΝΗ ΨΩΡΑ
(*Aonidiella aurantii*)

ΠΑΡΛΑΤΟΡΙΑ
Μαύρη ψώρα
(*Parlatoria zizyphi*)

**ΜΥΤΙΛΟΜΟΡΦΗ
ΨΩΡΑ**
(*Lepidosaphes beckii*)

Οδηγίες:

Παρατηρείται αύξηση του πληθυσμού της μύγας στις περιοχές του δικτύου παγίδευσης. Όπου υπήρχαν ξενιστές του εντόμου τους καλοκαιρινούς μήνες οι πληθυσμοί ήταν ιδιαίτερα υψηλοί. Το φθινόπωρο οι καιρικές συνθήκες και η ποικιλία ξενιστών ευνοούν την ανάπτυξη επιζήμιων πληθυσμών με σοβαρό κίνδυνο προσβολής των πολύ πρώιμων ποικιλιών πορτοκαλιών και μανταρινιών.

Η προσβολή αρχίζει με την έναρξη της ωρίμασης των καρπών (αποπρασινισμός) και συνεχίζεται όσο υπάρχουν καρποί ώριμοι. Οι θηλυκές μύγες γεννούν τα αυγά τους κάτω από τη φλούδα των καρπών και οι προνύμφες που εκκολάπτονται τρέφονται από τη σάρκα προκαλώντας σήψεις και δευτερογενείς μολύνσεις με την είσοδο παθογόνων μικροοργανισμών. Η καταπολέμηση πρέπει να έχει χαρακτήρα προληπτικό και να στοχεύει στη μείωση του πληθυσμού προτού τα θηλυκά γεννήσουν. Ποικιλίες με λεπτή φλούδα είναι περισσότερο ευαίσθητες στην προσβολή.

– Συστήνεται με τη λήψη του δελτίου η εφαρμογή της μεθόδου **μαζικής παγίδευσης** με ανάρτηση παγίδων “προσέλκυσης και θανάτωσης” με ετοιμόχρηστο δόλωμα και εντομοκτόνο. Η αποτελεσματικότητα της μεθόδου αυξάνεται όταν οι παγίδες αναρτώνται πριν την πλήρη ωρίμαση των καρπών και σε ευρεία περιοχή ή ομαδικά. Η περίμετρος του οπωρώνα εναλλακτικά ενισχύεται με επιπλέον παγίδες. Οδηγίες ανάρτησης και πυκνότητα συστήνονται από τον κατασκευαστή. Είναι μέθοδος προστασίας κατάλληλη και για βιολογικές καλλιέργειες με εκλεκτική δράση χωρίς επιβάρυνση του περιβάλλοντος και των καρπών.

– Οι **ψεκασμοί κάλυψης** ξεκινούν όταν οι καρποί βρίσκονται σε πλήρη ωρίμαση. Η επιτυχία της καταπολέμησης βασίζεται στον έλεγχο του οπωρώνα για την έγκαιρη διαπίστωση της προσβολής. Όσο οι καιρικές συνθήκες παραμένουν ευνοϊκές την ανάγκη και τη συχνότητα επανάληψης του ψεκασμού καθορίζει η ένταση της προσβολής και η διάρκεια δράσης του εντομοκτόνου. Σημαντική είναι η σωστή επιλογή κατάλληλων σκευασμάτων και η τήρηση του χρόνου ασφαλείας από την επέμβαση έως τη συγκομιδή όπως αναγράφεται στην ετικέτα κάθε σκευάσματος.

– Πολύ σημαντικό ρόλο στη μείωση του πληθυσμού του εντόμου έχει η τακτική της συγκομιδής και καταστροφής ή απομάκρυνσης όλων των προσβεβλημένων από τη μύγα φρούτων είτε είναι εσπεριδοειδή είτε άλλα είδη αν υπάρχουν στον οπωρώνα (π.χ. σύκα, αχλάδια, ρόδια).

Ο συνδυασμός των μέτρων αντιμετώπισης και η εφαρμογή τους σε όσο το δυνατό μεγαλύτερη έκταση (**συνεργασία παραγωγών**) αυξάνει την αποτελεσματικότητά τους.

Οι πληθυσμοί νεαρών προνυμφικών σταδίων της φθινοπωρινής γενιάς των κοκκοειδών εμφανίζονται αυξημένοι.

– Οι προσβολές περιορίζονται με **καλλιεργητικούς χειρισμούς** που ευνοούν τον καλό αερισμό των δέντρων όπως **κλάδεμα** και **αραίωμα της πυκνής βλάστησης.**

– Σε δέντρα προσβεβλημένα συστήνεται **άμεσα** επέμβαση με εγκεκριμένα εντομοκτόνα. Επιλέγετε να χρησιμοποιείτε σκευάσματα χαμηλής τοξικότητας με ήπια δράση στα ωφέλιμα έντομα ή συνδυασμούς με θερινό πολτό. Όπου ο θερινός πολτός χρησιμοποιηθεί μόνος του πρέπει τα δέντρα να είναι ποτισμένα και σε καλή θρεπτική κατάσταση.

<p>ΨΕΥΔΟΚΟΚΚΟΣ: (<i>Planococcus citri</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Κοκκοειδές που προσβάλλει καρπούς, φύλλα και κλαδιά σχηματίζοντας λευκές αποικίες καλυμμένες με μελιτώδεις εκκρίσεις. Προσβολές εντοπίζονται σε μέρη του δέντρου σκιερά με αυξημένη υγρασία και σε δέντρα με πυκνή βλάστηση. Πάνω στις εκκρίσεις των μελιτωμάτων δευτερογενώς αναπτύσσονται μύκητες της καπνιάς.</p> <p>– Σε οπωρώνες με προσβολή καρπών μεγαλύτερη από 10% συστήνεται <u>άμεσα επέμβαση</u>. Συνύπαρξη του ψευδόκκοκου με άλλα κοκκοειδή αντιμετωπίζεται συνδυασμένα.</p>
<p>ΔΙΑΛΕΥΡΩΔΗΣ: (<i>Dialeurodes citri</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Παρατηρούνται μέχρι τώρα περιορισμένες προσβολές.</p> <p>– Συστήνονται <u>καλλιεργητικοί χειρισμοί που μειώνουν τη σχετική υγρασία του αέρα στον οπωρώνα</u> (περιορισμός στις αρδεύσεις και στις όψιμες λιπάνσεις, καθαρισμός και αφαίρεση των λαίμαργων βλαστών).</p> <p>– Όπου διαπιστωθεί σημαντική προσβολή είναι κατάλληλος χρόνος να <u>επέμβετε με εγκεκριμένα εκλεκτικά εντομοκτόνα χαμηλής τοξικότητας ή με θερινό πολτό</u>.</p>
<p>ΤΕΤΡΑΝΥΧΟΣ: (<i>Eutetranychus orientalis</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Προσβάλλει κατά προτίμηση τις λεμονιές, φύλλα και καρπούς. Η παρουσία του είναι έντονη το φθινόπωρο μέχρι την έναρξη της βροχερής περιόδου. <u>Σχηματίζει αποικίες στην κεντρική νεύρωση της επάνω επιφάνειας των φύλλων</u>. Τα φύλλα των προσβεβλημένων δένδρων αποκτούν σταχτιά όψη και οι καρποί εμφανίζουν αποχρωματισμούς. Παρουσιάζεται φυλλόπτωση στα χαμηλά κλαδιά, εξασθένιση και μειωμένη παραγωγή.</p> <p>Εξετάζετε τα δέντρα, ιδιαίτερα τις λεμονιές, για χαρακτηριστικά συμπτώματα. Όταν διαπιστωθούν συμπτώματα προσβολής σε φύλλα και καρπούς συστήνεται <u>άμεση αντιμετώπιση</u>. Διαδίδεται κυρίως με τον άνεμο και τη μεταφορά προσβεβλημένων φύλλων και καρπών.</p>
<p>ΣΚΑΣΙΜΟ ΚΑΡΠΩΝ:</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Σύσταση:</p>	<p>Ορισμένες ποικιλίες πορτοκαλιών και μανταρινιών παρουσιάζουν το φθινόπωρο ευαισθησία στο σκίσιμο του φλοιού τους και στο σκάσιμο της σάρκας. <u>Το φαινόμενο οφείλεται σε απότομες ή/και μεγάλες μεταβολές παραγόντων του περιβάλλοντος (θερμοκρασία, υγρασία αέρα & εδάφους)</u> την περίοδο της ωρίμασης σε συσχετισμό με τη λεπτή φλούδα των ποικιλιών. Η φλούδα σκίζεται μη μπορώντας να ακολουθήσει την ταχύτερη ανάπτυξη της σάρκας ως μια φυσιολογική ανωμαλία των καρπών.</p> <p>Ορθή διαχείριση των αρδεύσεων περιορίζει την εκδήλωση σκασιμάτων.</p>

Με την συνεργασία της ΔΑΑΚ Χανίων λαμβάνονται δεδομένα για την Π.Ε. Χανίων.

- Χρησιμοποιείτε σκευάσματα φυτοπροστασίας με έγκριση στην καλλιέργεια των εσπεριδοειδών. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul> στις επιλογές: **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΕΝΤΟΜΟ** (Εχθρό) και **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΑΣΘΕΝΕΙΑ** μπορείτε να ενημερώνεστε σε κάθε καλλιέργεια (πορτοκαλιά, μανταρινιά, λεμονιά, κ.ά.) για τα **εγκεκριμένα εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα** σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις των εγκρίσεων.
- Εφαρμόζετε τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα συσκευασίας κάθε σκευάσματος. Τηρείτε αυστηρά το χρόνο που αναγράφεται μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής.
- Επιλέγεται εκλεκτικά σκευάσματα με ήπια και περιορισμένη δράση σε ωφέλιμα έντομα (αρπακτικά, παρασιτοειδή).
- Η πρακτική των απέκαστων ζωνών συντελεί στη διατήρηση των ωφέλιμων εντόμων. Οι ζώνες αυτές αποτελούν το 15-20% του συνόλου των δέντρων της καλλιέργειας και εναλλάσσονται μέσα στον οπωρώνα από χρονιά σε χρονιά.

- Για την προστασία των υδρόβιων οργανισμών αφήνετε μια απέκαστη ζώνη προστασίας 21 μέτρων από τα επιφανειακά ύδατα.

*Ηράκλειο 17 Σεπτεμβρίου 2025
Η Προϊσταμένη Τμήματος
Κληρονόμου Ευφροσύνη*